

De restauratie van 2000 - 2009

De algehele restauratie van de kerk was mede aanleiding om het orgel schoon te maken, herstelwerk uit te voeren en een kleine uitbreiding door te voeren. Het werk werd in fasen uitgevoerd, zodat het instrument gedeeltelijk beschikbaar bleef voor de liturgie. De magazijnbalg van het Positief werd opnieuw beleerd, het pijpwerk werd schoongemaakt, waarbij tevens alle steminrichtingen werden hersteld. Enkele duizenden membranen werden door vrijwilligers onder het toezicht van de orgelmaker vernieuwd. Ook waren het die vrijwilligers die allerlei hand- en spandiensten verrichtten. De eertijds buitenwerking gestelde crescendokast werd in ere hersteld waartoe een nieuw houten raamwerk en dito jaloezieën door de orgelmaker werden vervaardigd.

Om de klankuitstraling te verbeteren – het orgel is immers zeer hoog geplaatst – werden enige houten panelen achter de middentorens verwijderd. De houten pijpen van de Bourdon 16 vt (GO) en Violon 16 vt (Réc) die in een doorgang waren geposteerd, kregen een andere plaats toebedeeld, zodat de orgelklank onbelemmerd de kerk in kan. Om de klank nog meer richting te geven werden de relatief dunne dakdelen voorzien van hard en zeer glad plaatmateriaal. De windvoorziening werd gecontroleerd, waarbij de nadruk lag op de verschillende winddrukken per werk.

Veel aandacht is gegeven aan het pijpwerk. Een niet altijd goed toegepaste winddruk had veel steminrichtingen beschadigd. Vele stroken tape moesten tot voor kort proberen de steminrichtingen op orde te houden, hetgeen de stabiliteit van de stemming allerminst ten goede kwam. Alle steminrichtingen zijn opnieuw gesoldeerd. De als te slap ervaren overblazende fluiten (Flüte Harmonique 8 vt en 4 vt) werden verlengd en teruggebracht op hun oorspronkelijke lengte, waardoor de loonvorming en de uiteindelijke klank verbeterd kon worden. Grote zorg baarde de staat van de zogenaamde Tongwerken van het Récit en het Grand Orgue; in de vroege jaren negentig van de vorige eeuw waren de tongwerken van het go, Baryton en Trompette, al behandeld tegen metaaloxidatie en het verwijderen van loodwit; de tongwerken van het Récit waren nog niet behandeld. In 2005 was de staat van deze tongwerken zo slecht dat het oxydatieproces de soldeernaden van de stavelvoeten deed scheuren. Alle tongwerken die aangetast waren - ook degenen die in de jaren negentig behandeld waren - zijn ultrasoon schoongemaakt en daarna voorzien van een sterke metaallak om dit voortschrijdend proces enigszins te temperen. Ook in de toekomst blijft deze oxydatie aandacht vragen.

Tot de werkzaamheden horen ook de wijziging en aanpassing van de speeltafel. Niet alleen was de lessenaar zo hoog geplaatst dat nekkramp voor een kleine bespeler niet ondenkbaar was, ook het zicht van de dirigent/organist op de koorzangers was onvoldoende. Doordat een kleine wijziging en uitbreiding met 4 registers (zie dispositiebijlage) van de dispositie was voorzien, diende een herschikking van de registerwippers plaats te vinden. Deze hergroepering maakte het mogelijk dat de lessenaar 15 cm. lager geplaatst kon worden. Gelijktijdig met deze herschikking werd een nieuwe registratiecomputer (Setzer) geplaatst.

Na al het technisch herstel werd de intonatie van het pijpwerk ter hand genomen. Pijp voor pijp werd nagelopen op sterkte en klankeffect. Door de gerepareerde steminrichtingen was er in de intonatie veel te winnen en kon de orgelmaker zijn werk optimaal afronden. Het resultaat is overweldigend, de klank pakt beter in elkaar en het merendeel der registers heeft aan schoonheid en kwaliteit gewonnen. Ondanks de plaatsing op de hoge koortribune en ver weg in de torennis, klinkt het instrument beneden in de kerk nu duidelijker dan voorheen. De schoonmaak en het herstel van de muren van het kerkgebouw dragen daar in niet te onderschatten mate aan bij. Een groots resultaat!

Deze restauratie werd uitgevoerd door de Fa Slooff Orgelbouw te Lekkerkerk onder advies van Remy Syrier en Jos Laus namens de Kath. Klokken & Orgelraad. Wim Diepenhorst begeleidde de werkzaamheden namens de Rijksdienst Cultureel Erfgoed.